



ASLAN ASLANOV,
AzərTAC-ın Baş direktoru

AZƏRBAYCANI İNFORMASIYA BLOKADASINDAN PREZİDENT HEYDƏR ƏLİYEV ÇIXARMIŞDIR

Bu, tam həqiqətdir və obyektivlik hissini itirməyən hər bir adamda qətiyyəni şübhə doğurmur. Lakin bu mövzuda söhbət acmazdan əvvəl, yaxın keçmiş nəzər salmaq istərdik.

Gəlin, əvvəlcə XX əsrin 60-cı illərinin sonunu xatırlayaq. Azərbaycanın həmin dövrdəki sosial-iqtisadi vəziyyəti yaşlı nəslin yaxşı yadındadır. Azərbaycan, əslində, keçmiş SSRİ respublikalarının bir çoxundan hər sahədə geridə qalırdı. Daha doğrusu, tənəzzül keçirirdi. Yarım əsr nəhəng bir dövlətin tərkibində olan Azərbaycanı, xalqımızı, nə qədər acınacaqlı da olsa, ittifaqın heç də hər yerində əməlli-başlı tanıyırdılar. Çoxları da tamamilə mənfi mənada tanıyırdı. Lakin 1969-cu ilin ikinci yarısında Heydər Əliyev respublika partiya təşkilatının rəhbəri seçildikdən sonra vəziyyət tədricən və nəhayət tamamilə dəyişdi. Dünyanın altıda birini əhatə edən ölkənin nəhəng potensialından bacarıqla istifadə edən və respublikanın bütün imkanlarını səfərbərliyə alan, kommunist rejiminin xüsusiyyətlərinə dərinədən bələd olan, böyük təcrübəyə malik Heydər Əliyev Azərbaycanı həqiqətən tərəqqi yoluna çıxardı. Cənab Heydər Əliyev respublikaya rəhbərlik etdiyi həmin dövrdə Mərkəzin Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına yönəldilmiş xeyli qərarlar qəbul etməsinə nail oldu. Eyni zamanda, bunların həyata keçirilməsini təmin etdi. Bu isə ittifaq büdcəsindən o vaxtadək görünməmiş məbləğdə vəsaitin ayrılması, yeni müasir sənaye müəssisələri, elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə ocaqları, Azərbaycanın hər yerində aparılan saysız-hesabsız tikinti işləri və ən nəhayət, xalqımızın yaşayışının ilbəl yaxşılaşması demək idi. Eyni zamanda bu, Azərbaycanın ilk növbədə ittifaq miqyasında nüfuzunun sürətlə artması, xalqımızın başının hər yerdə uca olması, həm də get-gedə ölkənin hüduqlarından kənarda tanınması demək idi. Bu çağdaş tariximizin səhifələrinə həkk olunmuş bir həqiqətdir ki, həmin dövrdə Azərbaycanı birinci növbədə Heydər Əliyevə görə tanıyırdılar. Ona görə də qətiyyətlə deyə bilərik ki, respublikaya rəhbərliyinin birinci dövründə cənab Heydər Əliyevin ən böyük xidmətlərindən biri doğma Azərbaycanı və övlad sədaqəti ilə xidmət etdiyi xalqını dünyaya tanıtməsi olmuşdur. Onun Moskvada Sovet İttifaqının ali rəhbərlərindən biri olduğu illər isə bu xidmətin daha yüksək səviyyədə davamı idi.

Amma çox təəssüflər olsun ki, ötən əsrin 80-ci illərinin axırlarında Azərbaycanda vəziyyət tamam başqa şəkil aldı. Xəyanətkar qonşularımız sərsəm

niyyətlərini həyata keçirmək üçün xislətlərinə xas olan min cür fitnə-fəsada əl ataraq, Qorbaçovun qılığına girib Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmasına nail ola bildilər. Sonra isə Dağlıq Qarabağ hadisələri, qanlı 20 Yanvar faciəsi və nəhayət, ölkə daxilindəki və xaricdəki havadarlarına güvənən Ermənistanın Azərbaycana qarşı açıq hərbi təcavüzü, müharibə, torpaqlarımızın bir qisminin işğalı, qaçqınlar və məcburi köçkünlər... Kiçik bir respublikanın bu cür ağır problemlərlə üzləşməsi, şübhəsiz ki, həm də o illərdə Azərbaycana rəhbərlik edən, daha doğrusu, rəhbərlik edə bilməyən, sadəcə, vəzifə kürsüsündə əyləşən, habelə bu kürsüyə sahib olmaq niyyətləri naminə Vətənin, torpağın, xalqın taleyini hərraca qoyan siyasət dəllallarının xəyanətinin nəticəsi idi. Belə bir dövrdə cənab Heydər Əliyevin hər vəchlə siyasi hakimiyyətə yaxın buraxılmaması Azərbaycana çox baha başa gəldi.

Ancaq həmişə olduğu kimi, tarix yenə də öz sözünü dedi. Məlum həqiqətdir ki, Ulu Yaradan hər hansı xalqı, məmləkəti məhvə məhkum etməyibse, müqəddaratının həll olduğu məqamda ona həyan durur, xilaskar yetirir. Bu mənada Vaşinqton, Bismark, Atatürk, Nehru, Adenauer, de Qoll kimi dahi şəxsiyyətləri xatırlamaq kifayətdir. Belə dahilərdən biri də cənab Heydər Əliyevdir! Bunu bütün dünya bilir və deyir, amma min təəssüf ki, özümüzünkülərin bəziləri yenə də mayası məkrdən tutulmuş siyasi hikkələrini boğa bilmir, bu aşkar həqiqəti dərk etmək istəmir, yaxud da sadəcə, buna qadir deyillər.

Bəli, XX əsrdə ikinci dəfə müstəqil dövlətini yaratmaq imkanı qazanmış, lakin faciələr girdabında çapalayan Azərbaycanın taleyində, tarixində yeni bir dövr, dönüş başladı. Bu həlledici dönüşün bünövrəsi 1993-cü ilin yayında cənab Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtması ilə qoyuldu.

İyirminci yüzilliyin 80-ci illərinin axırı – 90-cı illərinin əvvəlində Azərbaycanda baş verən hadisələrə keçmiş ittifaq məkanında və ümumən dünyada münasibətin necə olduğu çoxlarının yadındadır və əksəriyyətimiz o dövrün bilavasitə şahidiyik.

Cənab Heydər Əliyev Naxçıvandan Bakıya dəvət edildiyi və prezidentin səlahiyyətlərini həyata keçirdiyi, Ali Sovetin sədri olduğu ilk vaxtlardan başlayaraq, Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzünün davam etməsinə, torpaqlarımızın işğal olunmasını dünya ictimaiyyətinə, beynəlxalq təşkilatlara bəyan edirdi. Bu baxımdan 1993-cü il iyulun 26-da BMT Təhlükəsizlik Şurasının sədrinə göndərilmiş, surəti isə BMT baş katibinə ünvanlanmış məktubu xatırlamaq kifayətdir: "Süveren Azərbaycan dövlətinin ərazicə parçalanmasına yönəldilmiş erməni təcavüzünün davam etdirilməsi və genişləndirilməsi nəticəsində ölkəmdə yaranmış gərgin vəziyyət mənə bu məktubla Sizə müraciət etməyə vadar edir..."

Dağlıq Qarabağı öz ərazisinə birləşdirmək haqqında xəyanətkar qərarlar qəbul edilməsində ifadəsini tapan siyasi təcavüzdən başlayan və sonra emissarlar, terrorçular və silahlar göndərilməsinə keçən Ermənistan bu gün Azərbaycan torpağında genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlar aparır...



Dağlıq Qarabağda fəaliyyət göstərən erməni silahlı birləşmələrinin Ermənistan Respublikasına tabe olmadıqları barədə erməni tərəfinin dedikləri tamamilə əsassızdır...”

Cənab Heydər Əliyev Prezidentliyə başlayandan sonra ilk xarici səfərini 1993-cü ilin dekabrında Fransaya etdi. O vaxtkı Prezident Fransua Mitteranla aparılan danışıqların yekunlarına əsasən, ölkələrimiz arasında dostluq, qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalandı.

Dövlətimizin başçısının ilk səfərində məhz Fransaya getməsi heç də təsadüfi deyildi. Bunun səbəbini cənab Prezident dekabrın 21-də Parisdə mətbuat konfransında verdiyi bəyanatında çox aydın açıqlamışdır: “Mən burada olarkən daha çox yəqin etdim ki, Azərbaycan ilə Fransa arasında əlaqələr son dərəcə zəif olmuşdur, Fransada Azərbaycan barəsində məlumat olduqca azdır. Bəzən qeyri-obyektiv məlumat ölkəmiz, Azərbaycan dövlətinin tədbirləri barədə yalan-yanlış təsəvvür yaradır. Buna görə də hesab edirəm ki, Fransaya səfər iki ölkənin rəhbərləri arasında sıx qarşılıqlı əlaqələrin, ikitərəfli münasibətlərin gələcək inkişafı üçün bünövrə yaratmaqla yanaşı, Fransada Azərbaycanın daha yaxşı təsəvvür olunması mənasında böyük əhəmiyyətə malikdir”.

Həm də nəzərə alaq ki, Fransa dünyada güclü erməni diasporunun olduğu ölkələrdən biridir. Ona görə Azərbaycanın bu ölkə ilə əlaqələr yaratması, Avropada və ümumən dünya siyasətində böyük təsiri və rolu olan Fransada respublikamız haqqında həqiqətlərin yayılmasına nail olmaq çox vacib idi.

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin sonra BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvləri olan daha iki ölkəyə - 1994-cü ilin fevralında Böyük Britaniyaya və mart ayında Çin Xalq Respublikasına rəsmi səfərlərini də bu baxımdan ayrıca vurğulamaq lazımdır. Həmin səfərlər zamanı yüksək səviyyədə aparılan danışıqların dövlətlərarası əlaqələrin inkişafı baxımından tarixi əhəmiyyəti məlumdur. Lakin bu ölkələrin müxtəlif dairələrinin nümayəndələri ilə keçirilən görüşlərin Azərbaycanın təbliği, xalqımızın üzləşdiyi problemlər, ilk növbədə zorla cəlb olunduğumuz müharibə və bunun ağır nəticələri, ümumən ölkəmiz, onun zəngin təbii ehtiyatları, iqtisadi potensialı, xarici iş adamlarından ötrü sərmayə imkanları barədə geniş təsəvvür yaratmaq baxımından vacibliyi də diqqətdən yayınmamalıdır. Buna misal olaraq, Möhtərəm Prezidentimizin Böyük Britaniya Sənayeçiləri Konfederasiyasında, Kral Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda çıxışlarını, Pekində mətbuat konfransındakı bəyanatını, Pekin İctimai Elmlər Akademiyasında çıxışını göstərmək olar. Qətiyyətlə deyər bilərik ki, bunlar adi protokol çıxışları deyil, müstəqillik yoluna çıxmış, çox ağır və mürəkkəb problemlərlə üzləşən, lakin gələcəyə böyük ümid və inam bəsləyən Azərbaycan haqqında hərtərəfli məlumat verən, dərin məzmunlu, güclü məntiqə və obyektiv faktlara söykənən klassik mühazirələr idi. Həmin çıxışlardan bir-iki məqama nəzər salaq: “Qarşınızda Azərbaycanın xəritəsi asılmışdır. Siz burada Azərbaycanı, onun sərhədlərini, Naxçıvan Muxtar Respublikasını aydın görürsünüz. 1923-cü ildən

Azərbaycanın tərkibində Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti mövcud olmuşdur. 1987-ci ilin axırlarında – 1988-ci ilin əvvəllərində Qarabağ münaqişəsi deyilən süni surətdə yaradılmış münaqişə baş vermişdir...”

Erməni silahlı birləşmələri Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin hüduqlarından çox kənarda Azərbaycan ərazisinin xeyli hissəsini də işğal etmişlər... Hərbi əməliyyatlar nəticəsində 350 min nəfər əhalisi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası tam blokada vəziyyətinə düşmüşdür... Bütün bunlar Ermənistan tərəfindən aparılan təcavüzkar hərbi əməliyyatların nəticəsidir...

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin məruz qaldığı bütün çətinliklərə baxmayaraq, indi daxili siyasi vəziyyət sabit, normaldır. Azərbaycanın iqtisadi potensialı çox genişdir... Sənayenin, demək olar, bütün sahələrində geniş imkanlara maliklik, böyük istehsal fondlarımız var. Azərbaycan bütün ölkələrlə iqtisadi əməkdaşlıq üçün yaxşı ortaqlar ola bilər”.

Bu fikirlər, xüsusən Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün ölkəmiz üçün ağır nəticələri bir neçə ay sonra, Prezident Heydər Əliyevin Brüsselə səfəri zamanı NATO Şurasının iclasındakı və Beynəlxalq mətbuat mərkəzində keçirilən mətbuat konfransındakı çıxışlarında da ətraflı bəyan edilmişdir.

Cənab Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra cəmi bir il ərzindəki gecəli-gündüzlü gərgin zəhmətinin, o cümlədən diplomatik söylərinin bəhrəsi tezliklə özünü göstərdi. 1994-cü il sentyabrın 20-də, vaxtilə onun özünün tikdirdiyi “Gülüstən” sarayında Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti ilə dünyanın aparıcı neft şirkətləri arasında ilk müqavilə imzalandı. Dünyada çox böyük əks-səda doğuran və tezliklə “əsrin müqaviləsi” adı alan bu sənədin imzalanması, iri neft şirkətlərinin ölkəmizlə iqtisadi əməkdaşlığa başlaması Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin əbədiyyəti və dönməzliyi, respublikamızın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya olunması yolunda Heydər Əliyevin diplomatiyasının ən böyük uğurlarından biri oldu, Azərbaycanın iqtisadi dirçəlişinin başlanğıcını qoydu.

Bu proses sonrakı illərdə daha böyük vüsət aldı və indiyədək Azərbaycan dünyanın 15 ölkəsinin 30 iri neft şirkəti ilə təxminən 60 milyard dollarlıq 21 müqavilə imzalamışdır. Bunların hamısı Milli Məclis tərəfindən ratifikasiya olunmuşdur.

Möhtərəm Prezidentimizin müəllifi olduğu yeni neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsinin bugünkü gün üçün zirvəsi kimi, Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin tikintisinin təməlinin qoyulmasını xatırlamamaq olmaz.

Bütün bunları kimlərsə adi axarı ilə gedən dövlət siyasətinin nəticələri hesab edə bilər. Amma bu, əsla belə deyildir. Bundan ötrü daxildə ictimai-siyasi sabitlik yaratmaqla, ölkəni demokratik inkişaf, bazar iqtisadiyyatı yoluna çıxarmaqla yanaşı, dünyanı Azərbaycanda gedən bu proseslərə inandırmaq lazım idi. Bu işə heç də asan məsələ deyildi, turist, jurnalist kimi Azərbaycana gəlib-gedənlərin təəssüratları əsasında buna nail olmaq mümkün deyildi. Bunun yalnız və yalnız bir yolu vardı – ölkəmizin dünyaya açıq olduğunu, Azərbaycan həqiqətlərini beynəlxalq



xalq aləmə çatdırmaq, xarici iş adamlarını respublikamıza sərmayə qoymağın sərfəliliyinə inandırmaq. Mübaliğəsiz, birmənalı deyə bilərik ki, bütün bunlara məhz cənab Heydər Əliyev nail ola bilirdi və nail oldu da.

Biz sözlə, Möhtərəm Prezidentimizin BMT-nin, ATƏT-in yüksək tribunalarından etdiyi tarixi çıxışları, çoxsaylı rəsmi və işgüzar səfərləri zamanı keçirdiyi görüşlər, apardığı danışıqlar yalnız bir məqsədə -Azərbaycanı dünyaya tanıtmaya, ölkəmiz haqqında əsl həqiqətləri, o cümlədən xalqımızın ən ağır problemi olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin səbəblərini, nankor qonşularımızın təcavüzkar siyasətini, əzəli torpaqlarımıza əsassız iddialarını beynəlxalq miqyasda bəyan etməyə, dünyanı buna inandırmağa, müstəqil dövlətimizin dünya birliyində öz layiqli yerini tutmasına nail olmağa xidmət etmişdir. Dövlətimizin başçısı bu yolda heç kimin, o cümlədən bütünlükdə ölkəmizin təbliğat strukturlarının, kütləvi informasiya vasitələrinin görə bilmədikləri işi görmüşdür.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın dünyaya tanınmasında respublikamızın kütləvi informasiya vasitələrinin müəyyən rolu da, ilk növbədə, Prezident Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Əvvəla, dövlətimizin başçısı Azərbaycanda söz, fikir, mətbuat azadlığının təmin olunması üçün hər cür şərait yaratmışdır və KİV-lərə daim diqqət və qayğı göstərir. İkincisi, Azərbaycan Prezidenti KİV təmsilçilərini daim əsas problemlərə istiqamətləndirir, faktlar və hadisələrə obyektiv yanaşa bilmələri üçün dəyərli tövsiyələr verir. Birmənalı deməliyik ki, mətbuatla bağlılıq, jurnalistlərlə sıx ünsiyyətdə olmaq istəyi heç də bütün siyasətçilərə, dövlət xadimlərinə xas olan xüsusiyyət deyildir. Prezident Heydər Əliyev isə bu baxımdan tamamilə fərqlənir. Təkcə keçmiş Sovet İttifaqı məkanını götürsək, elə bir dövlət başçısı yoxdur ki, jurnalistlər Heydər Əliyevlə olduğu qədər onunla ünsiyyətdə olsunlar və ya buna can atsınlar. Bu mənada cəsarətlə deyə bilərik ki, dövlətimizin başçısı ilə müntəzəm ünsiyyətdə olan, onun iştirak etdiyi çoxsaylı tədbirləri, keçirdiyi görüşləri, apardığı danışıqları işıqlandıran Azərbaycan jurnalistləri, sözün həqiqi mənasında, yeni bir məktəb keçmişlər, Prezident Heydər Əliyevin jurnalistika məktəbində formalaşmışlar. Ona görə də dövlətimizin başçısının "Jurnalistlərin dostu" adına layiq görülməsi tamamilə təbii və qanunauyğundur. Bu da öz bəhrəsini verməkdədir. İndi Azərbaycanın kütləvi informasiya vasitələrinin bir çoxu ölkəmizdə baş verən hadisələri ictimaiyyətə daha obyektiv çatdırmaqla yanaşı, müstəqil dövlətimizin dünyada tanınması, Azərbaycanın informasiya blokadasına bir daha düşməməsi üçün səmərəli iş görür.

Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, iqtisadi böhrandan inkişaf yoluna çıxarılması, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə tanınması, dünya birliyində layiqli yerini tutması sahəsindəki misilsiz xidmətlərini, bir sözlə, zamanımızın ən qüdrətli siyasi və dövlət xadimlərindən biri olmasını dövlət başçıları, məşhur siyasətçilər, diplomatlar da səmimiyyətlə etiraf edirlər. Bu etiraflara çox misal çəkmək olar, lakin biz bu yazıda bir neçəsi ilə kifayətlənirik.

Birləşmiş Ştatların keçmiş Prezidenti **Bill Klinton**: "Azərbaycanın demokratiya və bazar iqtisadiyyatı yolu ilə gedən bir müstəqil dövlət kimi möhkəmlənməsində, iqtisadi islahatların aparılmasında və böyük inkişaf əldə etməsində Prezident Heydər Əliyevin müstəsna xidməti vardır".

Fransa Prezidenti **Jak Şirak**: "Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanı böyük gələcək gözləyir".

Ukrayna Prezidenti **Leonid Kuçma**: "Heydər Əliyev Cənubi Qafqaz regionunda, Avropa qitəsində və dünyada layiqli yer tutan Azərbaycanın şöhrətini öz fəaliyyəti ilə artırmışdır. O, dünyamiqyaslı dövlət xadimidir".

ABŞ-ın keçmiş dövlət katibi **Madlen Olbrayt**: "Bu vəzifədə olduğum dövrdə ABŞ-da Heydər Əliyev qədər yüksək səviyyədə qarşılanan və uğurlu səfər edən ikinci prezident hələ görməmişəm".

Almaniyanın ölkəmizdəki keçmiş səfiri **Frenk Lambax**: "Heydər Əliyevi yalnız kansler Adenauerlə müqayisə etmək olar".

Kongresmen **Qreq Laflin** (ABŞ): "Heydər Əliyev Mərkəzi Asiyanın Corc Vaşinqtonudur".

Almaniyanın Bakıdakı keçmiş səfiri **Kristian Zibek**: "Heydər Əliyev sözün həqiqi mənasında Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndirməyə, ölkəni beynəlxalq aləmdə tanıtmaya və parlaq iqtisadi perspektivlər yaratmağa nail olmuşdur".

Xatırladaq ki, cənab Heydər Əliyevin qüdrətli şəxsiyyət, dövlət xadimi olmasını erməni şovinizminin ideoloqları da etiraf etməyə məcbur olmuşlar:

Akademik **Georgi Şahnazarov**: "Fəaliyyətini bu gün də izlədiyimiz Heydər Əliyevin i'nin nəticəsini təhlil etməyə bir neçə institutun gücü çatmaz".

Ermənistan KP MK-nın sabiq şöbə müdiri **Onikyan**: "Əliyevi aradan götürə bilməməyimizin günahı bizdə deyil. Qurduğumuz tələyə onun düşməməsindədir. Heydər Əliyev məhv olmaq təhlükəsi qarşısında qalan Azərbaycanı yox, məhv olmuş Azərbaycanı yenidən həyata qaytardı".

Gevorq Kirakosyan (Daşnaksutyun partiyasının liderlərindən biri): "Heydər Əliyev Ermənistanla yanaşı, dünyada erməni lobbisini də sarsıtdı".

Bəli, düşmənlərimizin, necə deyirlər, dişləri bağrısaqlarını kəsərək söylədikləri bu fikirlər Prezident Heydər Əliyevin xidmətlərini, o cümlədən Azərbaycanı dünyaya tanımaq sahəsindəki misilsiz rolunu bir daha təsdiqləyən bariz misallardır.

Danılmaz həqiqətdir ki, Azərbaycanı hələ ötən əsrin 70-ci illərindən etibarən geniş inkişaf yoluna çıxaran, 1993-cü ilin iyununda yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra xarici və daxili düşmənlərin ölkəmizi parçalayıb yox etmək planlarının həyata keçməsinin qarşısını alan, dövlətçiliyimizi xilas edən, iqtisadi böhranı aradan qaldıran və Azərbaycanın yüksəlişini yenidən təmin etməyə nail olan cənab Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri sayəsində müstəqil respublikamız indi planetin hər yerində tanınır və o, dünya birliyində öz layiqli yerini tutmuşdur, beynəlxalq aləmdə nüfuzu gündən-günə artır, möhkəmlənir.